

G

GEITA.NO

Desember 2022 – Juleutgave – Nr. 2 – 5. Årgang

GRETHE VERNØS HOVE-PARADIS:

Unik eiendom med en enestående historie

Side 6-7

ELEKTRO AS
ING. & AUT. INSTALLATØR

Tlf: 370 59 600

www.abp-elektro.no

Gratisutgave

BLI ABONNENT PÅ DIGITALAVISEN LOKALAVISEN GEITA

God jul fra Geita

GOD JUL: Lokalavisen Geita ønsker alle på Tromøy en riktig god jul og et godt nytt år med dette bildet januar 2021 da Tromøysund åpenbarte seg islagt.

Foto: Esben Holm Eskelund

Her er 2022-utgaven av Lokalavisen Geitas juleavis. Kos deg med utvalgte artikler fra Geita.no siste halvår. I det digitale hovedproduktet kan du lese tusenvis av andre lokale artikler! **Bli abonnent!**

Lokalavisen Geita er en uavhengig, superlokal digitalavis for abonnenter. På Geita.no kan du opprette ditt eget abonnement og følge med på alt som skjer for Tromøy året rundt.

Utenriksnestoren engasjerte

SAMTALEN: Mangeårig utenrikskorrespondent Hans-Wilhelm Steinfeld engasjerte publikum da han deltok i «Samtalen» på Bjellandstrand gård.

– Jeg visste ikke at det bodde så mange på Tromøy! sa Steinfeld da han var på plass for å snakke om Russland og Ukraina.

Side 4

**Tromøy-jenter
på tekno-turné**

Side 17

**Bli med på flaggermus-
jakt i nasjonalparken**

Side 12

Gir ut bok med gamle, gode historier

Alf Martin Sandberg med ny bok.

Side 9

Skal tilrettelegge på Spornes

Forbereder utstilling, ny sti og toalett.

Side 15

Kåret ny mester i snurrebass på Tromøymessa

Side 8

**Julestemning i
kollektivet**

Side 19

LANG TRADISJON:

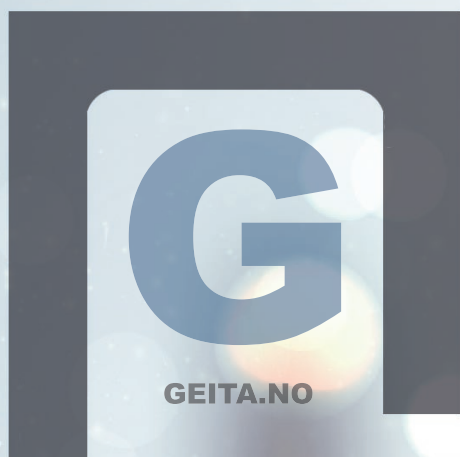
Mange ble med på jakt etter julenissen

Tromøy Idrettslag nissemarsj har lange tradisjoner. I år ble det gjort en liten endring i ruta. Og jammen dukket ikke selveste julenissen opp i skogen.

Side 18

Side 10

I REDAKSJONEN:

Esben Holm Eskelund
kontakt@geita.no
Tlf. 982 68 194

ANNONSESALG

Robin Johansson
salg@geita.no

Trykk: Polaris Trykk Arendal
Utgiver: Lokalavisen Geita - Esben Holm Eskelund
org.nr. 919 674 377
Adresse: Fabakkveien 13, 4812 Kongshavn
Nettsted: www.geita.no

Lokalavisen Geita arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund. Organet har medlemmer fra presseorganisasjon og allmennheten, og behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adresse: Rådhusgt. 17, Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo. Telefon: 22 40 50 40. Telefax: 22 40 50 55. E-post: pfu@presse.no

God jul

Lokalavisen Geita ønsker god jul, godt nyttår og ønsker deg velkommen som abonnent for å holde deg oppdatert på ditt nærmiljø i 2023 du også!

Papiravisen du nå holder mellom hendene er et lite vindu inn til den digitale hovedutgaven, som du finner i digital versjon på Geita.no.

Under sammenstillingen av denne avisutgaven har det vært mye å velge i av artikler og innhold. Det aller meste er det ikke funnet plass til. For å få med deg nyhetene, reportasjene, bilder og videoer fra stort og smått på øya bør du med andre ord bli abonnent, for å holde deg helt oppdatert på hva som skjer i samfunnet rundt deg.

Vi legger nå bak oss et år som har gitt mange utfordringer for de aller fleste av oss med økte kostnader og noe usikkerhet i hvordan verden rundt landet vi bor i utvikler seg.

Det store utenrikspolitiske bildet kan aldri Lokalavisen Geita gi deg, men det som skjer lokalt kan du forvente å kunne lese om i digitalavisen. For å kunne opprettholde en superlokal avis med avgrensning til Tromøy er abonnenter helt avgjørende. Medier som jobber under redaktørplakaten har påtatt seg et samfunnsoppdrag om å dokumentere det som skjer i tiden, og formidle sannferdig, vesentlig og

relevant informasjon på en nøytral måte basert på fakta. Slike rettesnorer finnes ikke i sosiale medier, og det er bekymringsfullt om man baserer virkelighetsoppfatningen sin utelukkende fra det man plukker opp i sosiale medier.

Det Lokalavisen Geita til en hver tid søker å gjøre er å beskrive og fortelle fra virkeligheten. Journalistikk koster å produsere, men på Tromøy gjøres det til en rimelig pris for at det skal være fordelaktig å være abonnent.

I 2023 feirer Arendal kommune 300 år med bystatus. Tromøy går inn i sitt 31. år etter at kommunen ble slukt av Arendal. Det har ingen feiret.

Neste år er det igjen kommunevalg, og Lokalavisen Geita vil bidra med nyheter, reportasjer og innhold som gjør at du kan gå til valglokalet litt klokere 11. september. Og naturligvis vil du kunne lese om mye mer, for som kjent - på Tromøy er det aldri en kjedelig dag.

Med ønske om en fredfylt jul og et godt nytt år for deg og dine!

Esben Holm Eskelund

BLI ABONNENT!
Superlokal digitalavis

www.geita.no/avishylla

KJØP FESTIVALPASS FØR JUL PÅ
SPORNESFESTIVALEN.NO OG SPAR 600,-

SAMTALEN: Utenriks-korrespondent Hans-Wilhelm Steinfeld skapte engasjement da han holdt foredrag på Tromøy i høst.

Foto: Esben Holm Eskelund

Steinfelds politiske helaften

Utenriksnestor Hans-Wilhelm Steinfeld skapte full oppmerksomhet da han var gjest i konseptet «Samtalen».

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

Mangeårig NRK-journalist, tromøybosatte Ingebjørg Sæbu og mangeårig NRK-utenrikskorrespondent Hans-Wilhelm Steinfeld serverte en utenrikspolitisk helaften på Bjellandstrand gård i oktober. Da var Steinfeld gjest i Sæbus konsept «Samtalen», hvor hun inviterer interessante mennesker til å komme og snakke om interessante temaer.

kunne avsløre at han tidligere har besøkt Tromøy i private ærender, men med bergensk skjemt uttrykte han overraskelse over oppmøtet denne torsdagskvelden. Det var helt fullt i lokalene hos vertene Unni og Jon Ramsvatn på Bjellandstrand gård.

– Jeg visste ikke at det bodde så mange på Tromøy! sa han og høstet latter.

Alvorlig tema

Det var imidlertid ikke latter og standup Steinfeld hadde kommet for å servere, men snarere snakke om situasjonen i Russland og Ukraina to land i krig i Europa og norske forhold i dette bildet. Han tegner et bilde av et Russland, som langt mer sammensatt enn bildet mediene gir av Vladimir Putins Russland.

I løpet av samtalen slo Stein-

feld fast at russiske skip som fortsatt seiler på norskekysten, uidentifisert droneflyvning over olje- og gassinstallasjoner i Nordsjøen og kraftverk på land vitner om at Norge har gitt blaffen i sikkerheten.

– Det vi ikke liker i Norge det eksisterer per definisjon ikke, og vi duller oss inn i en senil følelse av trygghet, sa han.

På Geita.no kan du høre hele samtalen mellom de to veteranjournalistene om forholdene i øst.

SKANN, LES OG HØR: (ABO):

KUNNSKAPSRIK: Samtalen med Ingebjørg Sæbu ble en lærerik halvannen time om forholdene øst i Europa.

Foto: Esben Holm Eskelund

Alle typer snekkerarbeid

God jul &
godt nyttår!

Lassesen Bygg AS

Tlf: 901 27 115

Vedtøk plan for utvikling

Bystyrets flertall stemte for reguleringsplanen for camping på Hoveodden.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

I midten av november ble det endelig klart at bystyrets flertall går inn for utvikling av campingarealet på Hoveodden. Da bestemte flertallet på 22 mot 17 representanter i bystyret å gå inn for kommunedirektørens forslag til vedtak, tilsvarende resultatet fra meklingen i saken som ble holdt mellom kommunen, fylkeskommunen og Statsforvalteren i Agder i slutten av august. Vedtaket er kunngjort og kan påklages til kommunen innen 19. desember i år. Naturvernforbundet i Arendal og organisasjonen Bevar Hoveodden har signalisert at et vedtak som ikke er til fordel for regulering av området til LNF vil bli påklaget.

70 faste enheter

I vedtaket er det slått fast at det åpnes for 70 permanente overnattingsenheter og et tillegg av 30 midlertidige telt i skolens sommerferie. I tillegg kan det graves for vann og avløp og anlegges parkeringsareal inne i plan-

området. Det er også satt krav om at Arendal kommune må sette i gang en miljøovervåking av Hovekilen over en ti års periode for å overvåke påvirkningen av eventuell økt ferdsel.

Restriksjoner

Da kommuneplanutvalget behandlet saken i forkant av bystyrets behandling, gikk utvalgets flertall inn for å regulere campingarealet til LNF-areal. Kommunalsjef Geir Skjævesland i Arendal kommune antydte i dette møtet at om belastningen på kilen blir for stor kan det komme restriksjoner som ikke går direkte på campingdriften. Det tolket flere politikere med at kan innebære begrensninger for allmennheten.

– Da vil konsekvensen være at annen ferdsel enn det som skjer på grunn av camping må begrenses. Det synes jeg er ganske alvorlig, sa Einar Krafft Myhren (SV).

Valgkampsak

Siden før forrige lokalvalg har saken pågått i det politiske systemet i Arendal. I bystyredebatten var både Vanja Grut og Nina Jentoft (Ap) opptatt av at saken nå får sitt endelige punktum. Begge de to mener planen har blitt god og i tråd med partiets intensjoner. Det ville ikke Thore Kristian Karlsen (Arendal-

HOVE-SAKEN: I fire år har Hove-saken pågått i offentligheten. Ikke alle politikerne er enige om at reguleringsplanen har fått sitt endelige punktum. Foto: Esben Holm Eskelund

slista, tidl. Hove-lista) love. – Denne saken er ikke begravd med dette her. Da blir det en kjempestor valgkamp-sak. Hovelista, nei, Arendalslista gleder oss til valget, sa han.

Ute av proporsjoner

Under behandlingen i bystyret satt styreleder Vebjørn Teigen Haugerud i Canvas Hove AS på tilhørerbenken. Det var ingen uventet opplevelse for Haugerud å følge debatten.

– Den har jo gått helt ut av proporsjoner for lengst og er sånn sett ikke noe nytt i saken. Det virker som de fleste er enige om at det er en politisk

sak og avgjørelse og at den nå er tatt endelig, sier han. Haugerud har liten tro på at en klage på saken vil kunne føre frem. At saken nok en gang kan bli valgkamptema i kommunen er han litt urolig for. Selskapet har tidligere signalisert at det kunne være aktuelt å trekke seg fra avtalen dersom de ikke finner reguleringsplanen drivverdig. Opprinnelig var planen 125 permanente overnattingsenheter for helårsdrift.

– Det neste håpet de har er å få endret hele sammensetningen i bystyret til å vippe flertallet den andre veien. Jeg ser litt urovekkende tegn i det

her, som virker inn på beslutningen vår, sier han.

I digitalutgaven følger Lokalavisen Geita utviklingen i Hove-saken videre.

Ved å skanne koden under kan du lese alt om Hove-saken.

SKANN OG SØK:

Pusnes-planen kommer i januar

SNART KLAR: Pusnes-planen har blitt jobbet med i flere år. Nå er reguleringsplanen snart klar til behandling.

Illustrasjon: TAG Arkitekter

Reguleringsplanen for Pusnes er ventet å være klar til avgjørelse på nyåret.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

Reguleringsplansaken for det tidligere industriområdet på Pusnes har pågått i lang tid. Etter at bystyret vedtok å legge planforslaget ut til offentlig ettersyn i desember i fjor, har tiltakshaveren jobbet med planen i mange måneder. Det åpner for inntil 550 nye boenheter. Da kommuneplanutvalget behandlet saken før bystyrets avgjørelse i fjor høst, ble det foreslått en reduksjon ned til 440. Det lå

også i flertallets innstilling, men vedtaket ble anket til bystyret av mindretallet i utvalget.

Ifølge protokollen fra møtet i utvalget i november opplyste kommunalsjef Geir Skjævesland at saken vil komme til behandling i januar 2023. En mindre reguleringsendring, som legger til rette for blant annet en pumpestasjon for både utbyggingen og gammel bebyggelse på Tromøy vest er på begrenset høring til involverte parter frem til 13. desember. Det er også gjort noen tekniske korrigeringer på høyder i deler av plankartet, samt lagt inn en ballbinge i en del av området etter anbefaling fra settestatsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Slik skal politikken i Arendal praktiseres

Et flertall i bystyret vil blant annet at det utredes om ordføreren i Arendal skal få politisk rådgiver i neste valgperiode.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

I oktober vedtok bystyret i Arendal hvordan den politiske organiseringen av Arendal kommune skal være etter valget neste år. Det ble samtidig vedtatt å videreføre politikerlønningene med utgangspunkt i statsrådenes lønn. SV, Rødt og Demokratene stemte imot forslaget til godgjøringsforskrift, som fører til at utgiftene for fellesskapet automatisk vil øke når det justeres opp til nivået for det regjeringens medlemmer har i årslønn.

– Det vil føre til at ordførers lønn øker med 75.000 kroner og det er kritikkverdigg, sa Andreas Arff (Frp). Bystyret debatterte også om det i neste valgperiode skal økes hvor bystyrerepresen-

NY ORGANISERING: Neste høst sitter et nytt bystyre i Arendal. Nå er det avgjort hvordan politikken skal organiseres i årene mellom 2023 og 2027. Arkivfoto

tanter Arendal har. Mindretallet ønsket å utvide med fire representanter fra dagens 39 til 43. Det syntes ikke Anders Kylland (Frp) noe om.

– Min oppfatning er at Arbeiderpartiet er alene om å ønske det. Vi er uenige i det. Det er mer enn nok med 39. Vi må jo nesten utvide bystyresalen og nesten kjøpe nye møbler og vi vil ikke være med på det, sa han. Arendalslistas Thore Kristian Karlsen antydte at det å øke antallet bystyrerepresentanter vil føre til at det vil være bystyrets største parti som vil nytte godt av det.

– Er det her hunden ligger

begravet? spurte han.

Et flertall på 28 mot 15 stemte for at det skal utredes om ordførerjobben skal få tilgang til en politisk rådgiver. Mindretallet ønsket ikke en slik prosess i det hele tatt. Sps Erik Fløystad trakk frem at ordføreren er ordfører for hele bystyret og at det er han som skal «selge» politikkerne for innbyggerne. Det ble videre vedtatt å skrinlegge komitémodellen og i stedet ha en utvalgsmo- dell. Det skal gi organene under bystyret mer makt til å ta avgjørelser i en del saker, som da ikke trenger å havne på bystyrets bord.

LEVER I «DRØMMEN»: Fritidseiendommen var en gang en del av Hove gård, og fikk en spesiell historie etter 2. verdenskrig. I 60 år har Strandstua i den lille oasen ved Hovekilen vært Grethe Værnøs feriedrøm.

Foto: Esben Holm Eskelund

Hver sommer i 60 år har Grethe Værnø tilbrakt sommeren i sin oase ved Hove gård, midt inne i Raet nasjonalpark.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

Det er slutten av august når Lokalavisen Geita møter 84-åringen Grethe Værnø på Hove. I hagen på eiendommen «Strandstua» sitter hun sammen med tromøy-mannen Sverre Simonsen. Han er en av flere gode, lokale hjelpere hun støtter seg til hvert år for å gjøre sommerparadiset gjennom seks tiår klart til ny sesong. Ikke minst er hun avhengig av å få hjelp til å få gjort klart til vinterstengning når nok en Hove-sommer er på hell. Akkurat nå venter hun også på den pensjonerte Hove-vaktmesteren Jostein Andersen. Hun er sikker på at hun ikke hadde klart å ivareta denne eiendommen uten velviljen og vennskapet til både dem og andre i lokalmiljøet som hun har knyttet tette bånd til.

Helt unik enklave

I 1963 kom ekteparet Oscar og Grethe til Hove som eiere av fritidsbolig for aller første gang. Mye har endret seg med årene. Den gang så stedet ut som et Hans- og Grete-hus på en tomt som ikke hadde vært stelt siden før 2. verdenskrig. Det skal ikke en gang ha vært mulig å se sjøen fra huset, som følge av trær, kratt og bus-

kas. Den første tiden hadde hun en følelse av å ha havnet i ødemarken. Da ekteparet tok over ble rundt 200 trær nesten umiddelbart hogd.

– Nå vet jeg at vi er en forstad og det merkes på biltrafikken. Akkurat her er det en oase, egentlig. Hele dette området er nasjonalpark, som jeg gleder meg over å være en del av. Det er jo egentlig helt unikt å være en enklave på Hove, smiler hun. På hodet har hun en kjær og godt brukt caps. «Hove» står det i logoen. Hodeplagget forteller det meste om Grethes forhold til sin nærmeste nabo, Hove leirsenter. Det beskriver hun som godt. Hun lurte fælt på hvordan Hove-området hadde vært i dag om det ikke var for ekspedisjonssjef Rolf Holt i Eiendomsdirektoratet, som hun gir æren for at Hove i sin tid ble sikret for fellesskapet.

– Han var medvirkende til at Stortinget fattet vedtak om at når militærleiren ble nedlagt, skulle det bli til et lavterskels leirtilbud. Det er veldig fint at det har blitt et offentlig selskap, sier hun. Hennes vurdering er at dagens driftsselskap tar godt var på Hove-området og holder det i orden.

– Det er et hyggelig nabo-skap å ha. Jeg føler at jeg har tilhørighet her, sier hun. Grethe forteller at hun har tenkt tanken om at eiendommen burde ha vært en del av hele Hove-området. Hun er likevel skeptisk til hvordan det skulle ha gått.

– Jeg har en mistanke om at det i alle fall ikke ville se slik ut hvis det hadde vært det. Det tar bare et par år før villnis-

vokser opp. Jeg bruker iblant uttrykket skogspark, der disse store trærne skal få briljere og gi stemningen, sier hun.

Staselig landsted

Eiendommen har en helt spesiell forhistorie. På 1930-tallet ble landstedet bygget av bank-sjef Gunvaldsen, forteller hun. Det skjedde etter at Engelschiøn på Hove gård skilte ut

plass ved hjelp av skipsreder Smith-Sørensen, banksjef-kona Hanne Gunvaldsens bror. Familien Værnø fjernet de siste rustne rester av metallet, men brukte steinene som delvis fundament for det nye bryggedekket.

– Brygga må ha vært tenkt som hovedadkomst, ettersom de har lagt hovedinngangen der, sier hun. Grethe pek-

lave murkanter her og der står hvor de i sin tid ble murt opp.

– Folk har lurt på hvorfor de er der. Jeg har fått forklart at det var legger slik at man kunne ligge bak og sole seg, sier hun og lurte på hvordan det egentlig så ut her da de var ferdig med å bygge.

– Det hadde vært morsomt å vite, sier hun og byr frem sitronkake på frokost-plassen, mens sola er på hell over Nerte og Paradisbukta tvers over kilen.

Solgte aldri til tyskerne

I 1942 inntok den tyske okkupasjonsmakten Hove-området. Grethe, som har arbeidet som faglitterær forfatter hovedsakelig med sikkerhetspolitikk, beskriver tyskernes inntog som en annektering. Mye av arealet mellom Sandumkilen til Alve og ut mot Skagerrak ble tatt over og det ble anlagt militærleir. Hitlers fremferd for å bygge «Festung Norwegen» gikk også utover private eiendommer lokalt.

– Jeg vet ikke hvor mange som fikk tilbud om å selge, for de tok jo det de ville. Men de tilbød også å kjøpe, forteller hun. Hele Hove gård ble solgt til tyskerne av Engelschiøn under krigen. Også to av de utskilte eiendommene fra gården fikk tyskerne kjøpt.

– Hanne var blitt enke og solgte ikke, med det resultatet at hun var den eneste som fikk igjen eiendommen sin etter krigen. Alt det andre gikk til staten, så jeg tror jeg er den eneste med bruksnummer under Hove gård, og det synes jeg er litt gøy, forteller hun. Selv om det ikke ble utvekslet

HOVEKILEN: Utsikten til Hovekilen er vakker fra eiendommen, og ifølge Grethe er det sjeldent dårlig vær akkurat her.

Foto: Esben Holm Eskelund

tre eiendommer fra gården. En av dem i Hove-leiren, Værnøs strandeieendom og en parsell på odden lenger i sør i retning Hoveodden. I sin tid må strandeiedommen ha vært temmelig storslått med både bolig, en lang strandlinje og en solid anlagt brygge, som gikk 50 meter ut i sjøen. Fundamentet bestod av delte oljefat fraktet fra USA, og som ble fylt med stein for å bære bryggedekket. Ifølge Grethe kom disse fatene på

er mot nordvestveggen på huset i ettermiddagssola. Hadde landeveien vært den vanlige veien mener hun hovedinngangen neppe ville ha vært plassert slik.

– Hele greia var innstilt på at fintfolket skulle komme denne veien inn på dette området, sier hun. Flere spor er fortsatt igjen fra det opprinnelige uttrykket på eiendommen. Noe småvokst serbisk svartfuru står langs stranden og noen spesielle

krigspenger for eiendommen benyttet tyskerne den som offiserbolig under okkupasjonen. Ifølge Grethe var Hanne Gunvaldsen blitt enke og gjorde ikke noe mer med stedet etter at hun hadde fått den tilbake fra den norske stat.

– Hun kan ikke ha gjort stort innvendig heller for det var ganske trist egentlig, beskriver hun.

Nesten impuls kjøp

Å gjøre veldig store endringer har heller ikke hun og sin avdøde ektemann gjort. Et tilbygg kom på plass få måneder før han døde i 1993.

– Vi synes egentlig at dette var et klenodium i seg selv. Vi har malt litt her og der, flyttet på en vegg i kammerset og laget et provisorisk bad i andre etasje og bygget annekset. Ellers har vi gjort veldig lite, og vi synes det var morsomt å beholde dette som et kulturminne over en tid, som et typisk eksempel på de sommersteder overklassen i Arendal bygget seg på 1930-tallet for snart 100 år siden, sier hun. At kjøpet kom i stand i 1963 var egentlig helt tilfeldig. Ekteparet hadde egentlig ingen planer om å kjøpe seg landsted på Tromøy. De var på en kort sommerferie og hadde leid seg inn hos Ragnhild Larsen på Revesand. Det var nærmest et impuls kjøp etter å ha sett en liten salgsannonse i Aftenposten der landstedet på Hove var til salgs for 60.000 kroner. Hennes mann Oscar jobbet i utenrikstjenesten. Hans tidligere sjef i Havana på Cuba, Harald Juell, hadde feriested i Rægevig ville ha dem med for å se på stedet.

– Mens jeg ville snu i døren, mente Juell at når vi først var kommet dit, måtte vi jo se på det. Vi var ikke egentlig på jakt etter noe. Jeg var på det tidspunktet mest glad i skog og peisestue. Jeg var ikke vant til sjø siden jeg kom fra Oslo, forteller hun. Egentlig slo paret fra seg kjøpstanken etter å ha sett stedet. Et besøk hos en av mannens kolleger på hans feriested på Hisøy, Bjørn Blakstad, endret historien dagen etter visningen.

– Det er var det så deilig og dermed begynte lysten å melde seg. Før vi visste ordet av det dro mannen min og Bjørn inn til Arendal og kjøpte det og der satt vi. Månen til flaks! Hadde det vært opp til meg hadde det ikke blitt noe, ler hun hjertelig. Uten fast bosted i Norge var det praktisk å kunne ha stedet som base når paret var i landet.

– Her kunne vi ha familie, venner og kontakter. Det har blitt en slags kultur at det skal være folk og gjester her. Det er jo meningsløst at jeg skulle sitte her og ikke dele med noen. Det er stadig gjester her. Det er en del av stedets sjel, selv om det er litt mer strevsomt med alderen, sier hun.

Castro og Kennedy

Å tilbringe sommeren på Hove

er synonymt med sommer for oslovinnen, som utvilsomt må ha et tromøygen. Ektemannen Oscar hadde faktisk det, med røtter fra Sandnesøyren hvor Grethes svigermor Ingerd Pedersen var født, datter av kaptein Julius Pedersen fra Kilsund og Hanne Bertelsen, som igjen var datter av Nils Erik Bertelsen. Grethe har stor glede av å drive med slektsforskning, og har holdt mye på med de siste årene. Hun forteller at mannens tilknytning til Tromøy betydde mye.

– Svigermor var her lenge hver sommer og leide seg til og med inn hos Fridtjof Andersen på Brekka noen somre. Noe annet sted har hun aldri tilbrakt sommeren i en voksen alder. Med unntak av et opphold på Cuba, hvor hun giftet seg i Havana i president Fidel Castros første år og et opphold i Washington under president Kennedy, har hun feriert på Hove. Hun ser det ikke som en ferie, men sier at hun «flytter på landet» og lever som folk flest. Hun kaller det også for en arbeidsleir. Likevel mye fredeligere enn i verdensbegivenhetenes sentrum.

– Det var Berlin-krise, det var atomtrusler og det var et ganske voldsomt år. Der fikk vi vår første sønn. Vi kom hjem høsten 1962 og fikk Strandstua sommeren etter. Siden har jeg tilbrakt alle mine somre her og jeg flytter ikke på meg. Det å komme til Strandstua gjør henne til et helt annet menneske enn i hovedstaden. Hun jobber på en helt annen måte, lever et helt annet liv og møter helt andre mennesker som hun er glad i og kjenner godt.

– Jeg kan på en måte ikke tenke meg sommer noe annet sted. Det kan ikke bli bedre, vet du. Se rundt i verden og i Norge. Du får ikke noe bedre sted å tilbringe en sommer enn på Tromøya, tror jeg. Hun forteller at å få være i dette området gir henne enorme inntrykk av overveldende skjønnhet.

– Hovekilen må være noe av det nydeligste vi har på Sørlandet. Bare jeg går ut porten er jeg i vakker natur. Det er så vakkert, og det er så mye arbeid og så mye bevegelse at jeg føler meg alltid litt friskere når jeg drar enn når jeg kommer.

Onkel Henriks vei

De siste fire årene har utviklingsplanene for campingplassen på Hove-odden vært et hett tema i Arendal. Grethe husker den aller første camping. Den beskriver hun som en litt rufsete teltleir tidlig på 60-tallet. I de første årene var ikke familien mye på Hoveodden. Da Leif Borch Olsen mot slutten av 60-tallet drev campingvirksomheten var det som en vanlig teltleir i starten.

– Da han tok over styrte han med jernhånd. Gutta dro ut der da de var små for å se på TV, som han hadde utvendig

på et servicehus, forteller hun. Strandveien sørover mot Strandhuset fantes ikke. Det var tett skog. Et besøk av onkel Henrik, som hadde hugget mye skog i Canada forvandlet den kronglete skogen til en sti.

– Onkel Henriks vei. Den var det ingen som visste om fordi det ikke var noen sti langs gjerdet her. Så var det flere som brukte den, og så fikk vi Kyststien og nå er det nesten som Karl Johans gate. Hennes oppfatning av camping som teltplass er at det var helt ok. Endringens som gradvis skjedde til mer moderne camping beskriver hun som ufysselig med bobiler og vogner som i en

HYTTEBOKA: Grethe viser frem bilder over hvordan det så ut på eiendommen tidligere. Foto: Esben Holm Eskelund

CODE HJELPERE: Tidligere leirsjef på Hove, Sverre Simonsen, er en av flere som hjelper henne til å kunne bruke eiendommen. Foto: Esben Holm Eskelund

tett by av hus. Slik camping-en har fremstått de siste par årene liker hun godt.

– Nå synes jeg det er veldig pent der ute. Det er åpent, lyst og du ser sjøen når du går langsmed. Det glir liksom inn, mener hun.

Grethes hyttebok

Nasjonalparkstatusen området har fått trekkes frem igjen. Den helt unike strandformasjonen som går langs hele østsiden av Hovekilen ligger som en grunn hylle i sjøen hele strekningen. Det er et fenomen hun synes er helt unikt og som hun ikke har sett andre steder. Fuglelivet i kilen er hun også opptatt av. Sommeren 2022 dukket hvitkinngås opp for første gang.

– Men i år hadde jeg faktisk bare en hettemåke. Jeg ble fortalt at det har vært usedvanlig mange terner som har begynt å hekke her i år, men her inne hos meg har jeg bare hatt en eller to, sier hun.

Rekkverket på brygga bærer tittelen «Grethes fuglefjell». Sommeren gjennom er gelenderet tettepakket av måker.

– Da kan det sitte et 40-50-talls på rekke og rad med huene samme vei. Det er skikkelig morsomt, selv om det ikke ser ut på bryggen etterpå.

Hver sommer blir nytt innhold lagt til i hytteboken. I den noterer hun seg det som er verdt å av begivenheter,

MANGE PLASSER: Rundt om på eiendommen har Grethe flere sitteplasser, og storkoser seg utendørs i de vakre omgivelsene. Foto: Esben Holm Eskelund

møter med mennesker, hvem som har vært på besøk og slike ting. Inne i Strandstua blar hun i boka for å finne bildene fra da trærne på eiendommen hindret utsikten og da hogsten var i gang.

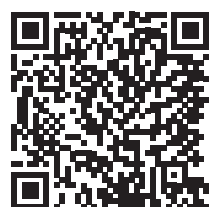
Hyttebokas første del går frem til 1994, året etter at ektemannen gikk bort. Nå har hun gått i gang med digitalisering av boka. Historien om «Strandstua» skal sikres for ettertiden. Men for Grethe er ikke Hove-tilværelsen kommet til noe punktum.

På Geita.no kan du lese resten av artikkelen og om

Grethes tanker om fritidseieidommens fremtid.

Artikkelen for abonnenter publiseres 27. desember.

SKANN OG LES 27. DES: (ABO):

Ny tromøymester i snurrebass

Fjorårets utenomøyske vinner måtte se Tromøymester-tittelen snurre av sted på Tromøymessa.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

Under Tromøymessa har det blitt tradisjon å kåre tromøymester i snurrebass. Konkurransen går ut på at hver deltaker skal snurre en snurrebass på et brett, og forsøke å få ned så mange trekuler i spillbrettets hull som mulig.

Tromøy-utgaven av spillbrettet er laget av tromøymannen Kaare Haaversen.

Tromøy-seier

I fjor var det tvedestrandsmannen Øyvind Lindland som tok med seg tittelen. I år kunne messegeneral Synnøve Bjerkholt utrope en vaskeekte tromøygeit som vinner.

– Tove Sandberg er vinneren av Tromøy-mesterskapet i snurrebass, kunne hun slå fast mot slutten av Tromøymessa.

Deltakerne får snurre en valgfri snurrebass tre ganger og Sandberg sikret seg på en av rundene hele 30 poeng, sammenlagt fikk hun 57 poeng.

Den nyutnevnte mesteren var ikke til stede da tittelen ble delt ut, en tittel som ble akkompagnert av en stor boks med konfektsjokolade. Det var svært mange av de som var innom messa søndag, som forsøkte seg på mesterskapstittelen.

Messerekord

Med hele 34 utstillere og kremmere av forskjellige slag var det klart at Tromøymessa i år er den største som noen gang har blitt arrangert.

Messegeneral Synnøve Bjerkholt i Tromøy helselag var veldig fornøyd med dagen.

– Dette er veldig hyggelig. Vi har aldri hatt så mange utstillere som i år, kunne Bjerkholt fortelle de besøkende, som var på plass ved messeåpningen.

Tradisjon tro var også Tromøy veterankorps på plass for å gi besøkende på messa julestemning. Ifølge Bjerkholt var det flere som ønsket stand på messa dagen før den ble holdt,

SNURREBASSKONKURRANSE: Både unge og eldre prøvde seg på mesterskapsutfordringen på Tromøymessa. Foto: Esben Holm Eskelund

noe som ikke var mulig å få til.

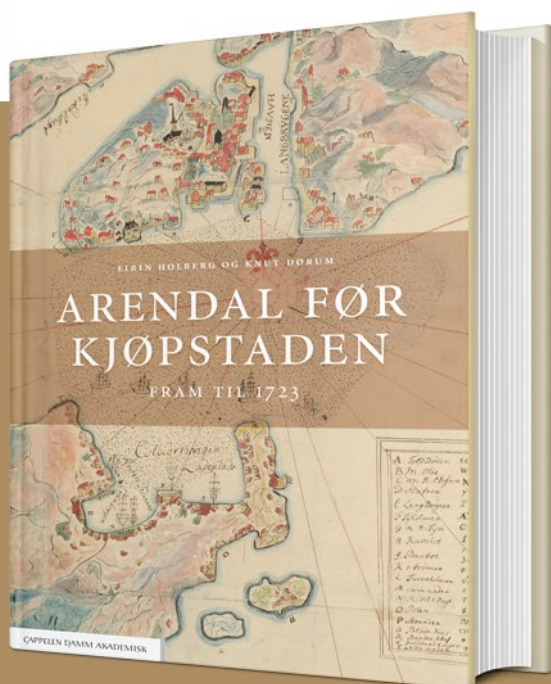
Deler inntekten

Tromøymessa har utviklet seg til å bli et samarbeid mellom helselaget og Trauma. Spesielt Traumas mødreforening er i sving og får en god skjerv av inntektene fra arrangementet. Mens kafeinntektene tilfaller helselaget, får Trauma inntekten fra leien utstillere betaler for å ha stand på arrangementet og organiserer parkeringen.

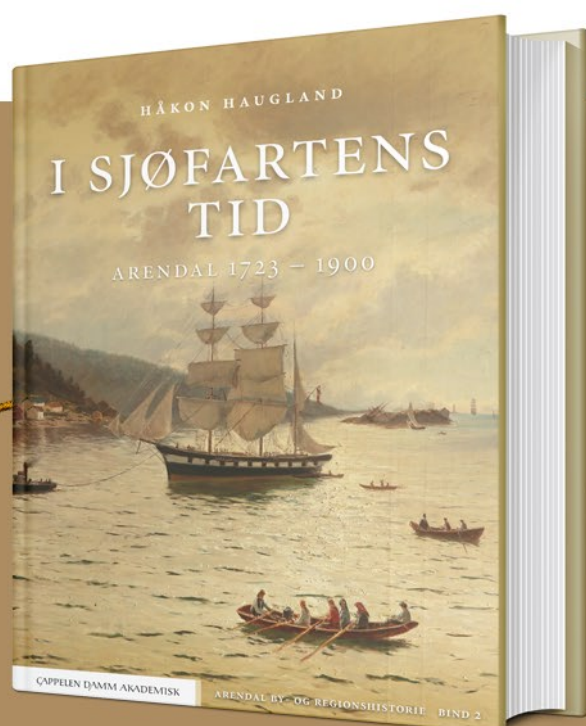
MESTERKÅRING: Messegeneral Synnøve Bjerkholt i Tromøy helselag. Foto: Esben Holm Eskelund

ARENDAL BY OG REGIONHISTORIE

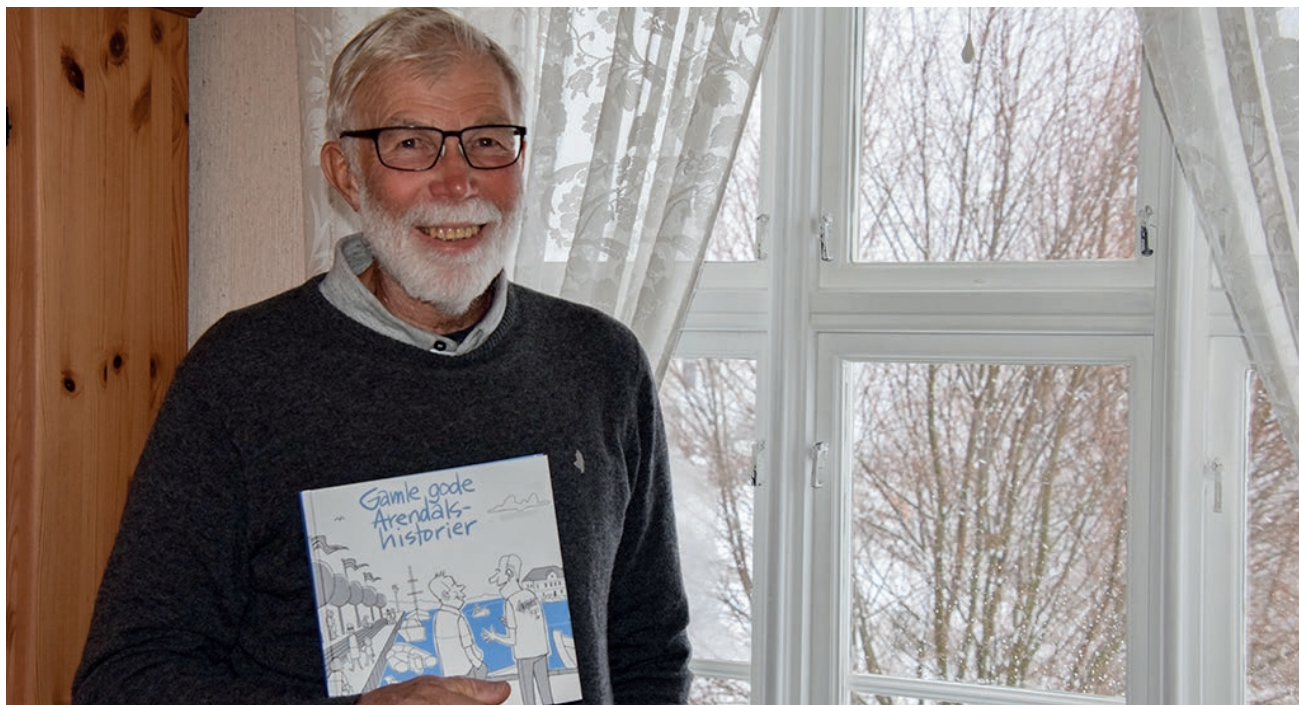
Arendal kommunes bokprosjekt Arendal by- og regionhistorie ferdigstilles med utgivelsen av bind 3 i mai 2023.

Perfekt som julegave!

Bind 1 tar for seg Arendals historie fram til byen ble kjøpstad i 1723. Bind 2 handler om Arendal i sjøfartens tid, mellom 1723 og 1900. Bind 3 omfatter nyere tid – fra 1900 til 2023.

I SALG HOS KUBEN OG I BOKHANDLENE!

ARTIGE HISTORIER: Alf Martin Sandberg har gitt den første av to bøker med gamle, gode historier fra Arendal.

Foto: Esben Holm Eskelund

NY UTGIVELSE:

Over 470 historier og har flere på lager

I årevis har Alf Martin Sandberg samlet på historier. Nå er den første av to bøker kommet ut.

ESBEN HOLM ESKELUND
esben@geita.no

Tromøy-mannen Alf Martin Sandberg er kjent for å ha mange historier på lager. Gjennom arbeidet med å lage klubbøkene om Traumas historie, fikk han et godt overblikk i lokalhistorien og sosiale sammenhenger i Arendal da han leste seg gjennom hundre årganger aviser på mikrofilm.

– I mange av disse historiene har jeg prøvd å flette inn lokalhistorie, som gir bakgrunn for personen, butikken, skolen, industri-bedriften og hva det kan være, og så kommer den gode historien med en pønsjline på slutten,

forteller Sandberg til Lokalavisen Geita.

Nesten tusen historier

I den første boken er det med hele 471 historier om stort og smått, men med et utvalg på nær tusen historier var det klart at det måtte bli en bok til, som etter planen kommer 7. mai neste år når Arendal feirer 300 år med bystatus.

– Jeg spiller på byjubileet så det ikke bare blir fine taler. Det må være litt moro også, forteller han til Lokalavisen Geita.

Ettersom det har vist seg vanskelig å få bøkene solgt gjennom bokhandlere oppfordrer Sandberg potensielle bokkjøpere om å ta kontakt med ham direkte.

Tematisk inndelt

I boka er historiene inndelt i tidsepoker og sjangre, med de eldste først. De virkelige gamle historiene er det, ifølge Sandberg, ikke så mange av ettersom det er

svært lite materiale som har overlevd fra 1700-tallet. Forfatteren har også hatt en omfattende jobb med å finne ut av når de forskjellige tingene skjedde.

– Jeg bruker veldig mye Agderposten, som er søkbar tilbake til 1940 og da kan jeg prøve å finne noe der å henge det på. Historiene har jeg fra et sted om ikke jeg har opplevd de selv eller fått de fortalt har jeg det fra aviser, årskrifter eller andre publikasjoner hvor de har stått og så gått i glemmeboka igjen, sier han.

Så sanne som mulig

Sandberg legger vekt på at alle historiene i boka er skrevet i hans eget språk slik at det ikke er noen kopier av gamle historier.

– Og så etterforsker jeg den litt sånn at jeg har noe mer å putte på for å forklare personer eller steder og så videre, sier han.

Alle historiene har også fått

kildehenvisninger i boka.

– Historiene er sanne så sant at kilden er sann. Men man må få lov til å bli litt rund i kantene at den er mulig å fortelle med et poeng, sier han.

Egen Tromøy-bok

I boka er det historier fra hele nåværende Arendal kommune, som er med. Både hisøyfolk, molen-dinger, øyestadfolk og tromøyfolk kan forvente å finne noen historier fra eget område. Sandberg har også planer om å gi ut en egen bok med historier fra Tromøy og er interessert i å komme kontakt med folk som har lyst til å fortelle.

Digitalutgaven av artikkelen kan du lese på geita.no fra 13. desember.

SKANN OG LES (ABO):

Tromøy-fotografen sikret seg utmerkelser

Jarle Kvam plasserer seg i toppsjiktet blant norske fotografer.

Tromøy-fotografen Jarle Kvam har utmerket seg som «hoffleverandør» av værbilder til NRK. Men også i andre sammenhenger gjør han seg bemerket med sine fotografier.

Gull og sølv

Denne høsten har Kvam vunnet både NM-gull og sølv i klassen for sort-hvitt fotografi i konkurransen i regi av Norsk Selskap for fotografi (NNSF). I tillegg til de gjeve titlene ble fem av hans fotografier antatt i ulike klasser. Sammenlagt har han også gjort det skarpt med en tredjeplass i høstsemesteret og en delt tredjeplass for hele året.

– Jeg fikk skikkelig hakeslepp for dette var langt over det jeg forventet, sier han til Lokalavisen Geita.

Overrasket

– Jeg fikk skikkelig hakeslepp for dette var langt over det jeg forventet, sier han til Lokalavisen Geita.

Kvam var naturligvis på plass da Tromøymessa gikk av stabelen for året i slutten av november. Han har laget en hel rekke julekort med sine egne motiver, samt fotokalendere for 2023.

UTMERKELSER: Tromøy-fotograf Jarle Kvam har tatt både gull, sølv for fotografi i år. Bildene ser du på geita.no (+).

Foto: Esben Holm Eskelund

God jul
&
Godt nyttår!

E-post: tl-maler@online.no

Ring oss: 980 35 023

ALVINA BLIR FILM: Tromøy-forfatter Margareth Anker har solgt filmrettighetene til historien om trolljenta Alvina.

Foto: Esben Holm Eskelund

Tromøy-forfatter Margareth Anker er superfornøyd med at historien om trolljenta Alvina skal bli film.

Filmsenter, sier en stolt Anker til Lokalavisen Geita.

Historien om Alvina er en historie om det venneløse trollet som er annerledes, ensom og utestengt og tar opp temaet utenforskap. Nå skal denne historien fortelles i en animert kortfilmversjon, og utvikles ved filmproduzent Merete Korsberg i Krystallplanetten, som holder til i Tromsø. Med seg på laget har hun fått manusforfatter Ole Tellefsen. Han er mannen som blant annet hadde regien på Mediaservice AS dokumentar om slavehandelen på Sørlandet.

I 2018 ga tromøy-forfatteren ut barne-boka om trolljenta Alvina. Siden har det gått slag i slag for Margareth Anker i arbeidet med å få boka og historien så langt ut i verden som mulig, ved siden av å skrive på flere andre prosjekter. Nå er Alvina på vei til filmen etter at Anker har solgt rettighetene til å lage den.

– Vi har fått filmstøtte fra både Sør-Norsk og Nord-norsk

Lokalkulturen følger du best på www.geita.no

TROMØYKRYSSORD

LOKALE STEDSNAVN

Én vinner får 1 års digitalt abonnement på Lokavisen Geita. Send riktig løsning innen 6. januar 2023. Adresse: **kryssord@geita.no**
Husk navn, adresse og telefonnummer!

Kryssordforfatter Ragni Maria Hafsten e-post: ragni@skrivesmurfen.no Hjemmeside: www.skrivesmurfen.no

G

GEITA.NO

SPESI - ELT			ARTIK - KEL	PIKE - NAVN	STEDS - NAVN		KLIN		GUTTE - NAVN	NEST		GLI		KJEM - MER	UEKTE	
															FØR EU	
					TØRR		STOLE STRØM					NOBEL				
TRANG	PIKE - NAVN STOLP - ENE		DYR DOVEN		URETTE LOFT			LAKKE LYS - BILDER			DIGER	IRETTE - SETT - ELSE BELØP				
				STEDS - NAVN TÆRE									GRESK BOK - STAV		DANSK ØY	
PAPE - GØYER						TOMTE	MO - RALSK		GNIR HARDT BILDE							DRÅP - ENE
STEDS - NAVN											STEDS - NAVN ENSLIG					
ENKLE		LE - DELSE	KLØ MYNT				LIKE		KUTTET STEDS - NAVN				AU VANN - VEI			
					HARD				MANNE - VONDE				TRE		NY (GRESK)	
SVAR				UTLØP TROLL			SLIKE					HÅRETE				
					STEDS - NAVN		VEKT SVETT			ØDE - LAGT		VANSKE - LIG PARTI				
SØKER	STEDS - NAVN	KORN				HEST		TRIUMF FUGLEN					INNSJØ	LITT HEND - ENE		
SPISE - LIG BYGG - VERK		KODDER	SETE - REN RE - KLAME							ÆRE		ÆRE FESTE			STEDS - NAVN	
																REISEN
GRET - TEN TILBAKE				UTROP		GNÅLE				HEKTISK						
			FØLE				UTROP			IRLAND BOL					SMERTE - ROP	
STONE			FISK IRRI - TERE			HOVED - STAD					GUTTE - NAVN				KLOKKE PÅFUNN	
						MANN FUGLER					BILLIG		TAMP SKUE			
PRO - NOMEN SKRITT		SKIкке - LIG TEGNE - SERIE					TRAU KAN		BLOMST MÅL					MYNT - ENHET		
				DYR				BESTAN - DIGE SKAFFE						UKE - BLAD TRÅKK		SAMDE
MERKE ARBEIDE				FOR - LANGER						GARAN - TERE			HENDE			
				GIFTER SEG MED LIK					ULÆRD UKJENT				DRIKKEN			
LEVERE			SOLO TALL			RO - MANIA			KORT - MELDING ANGÅ - ENDE				PLATE - PRATER		SMERTE DRETT	
							GAL - SKAP							SINT		
FIENDE		FRYSE				BREN - SEL			NY - NORSK PRO - NOMEN						TONEN MI	

Siden 1905 har kvalitet vært det fremste varemerket hos oss i Olsens Handelsgartneri.

Vi leverer kortreiste produkter, og vår blomsterdekoratør med fagbrev hjelper deg gjerne med dekorasjoner til alle anledninger.

Vi er med i Euroflorist og nå kan du si det med blomter i hele verden fra Tromøy!

Velkommen innom til en hyggelig julehandel!

Olsens
Handelsgartneri AS

Østre Tromøy vei 348, Tlf 370 88 163

Vi har åpent: Man-Fre: 08.00-19.00 Lør: 08.00-17.00 Søn: 12.00-17.00

handelsgartneriet.no

Sommershow gjorde suksess

Sommeren er over og er snart her på nytt, men sommershowet på Bjellandstrand er fortsatt verdt å løfte frem.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

Merete Haslund og Iren Matheussen leverer et variert og latterfullt sommershow i hagen på Bjellandstrand gård da de sto på sommershow scenen i juli i år. Etter å ha prøvespilt for tom plen i flere uker var det endelig klart for de to spilloppmakerne å ta imot publikum på Bjellandstrand.

Bjæne på gressklipperen
At Unni og Jon Ramsvatn er tilbake for å fortsette driften av Bjellandstrand gårds restaurantvirksomhet i et litt mindre omfang, satte gartneren «Bjæne» stor pris på. Han åpnet showet med å klippe plenen mellom beina på publikum, mens Merete mente han måtte ta ferie akkurat nå som det skulle være forestilling. Det kunne ikke gartneren være med på, han som hadde hatt ferie i to år mens Ramsvatn var på Østlandet.

Live orkester, gode tekster

Et par hundre mennesker hadde funnet veien til premieren på showet, satt sammen til halvannen time gapskratt og musikalske innslag, men også med tekster til ettertanke. Med seg på scenen hadde de to et femmannsorkester bestående av Hans Inge Fagervik (sang og gitar), Lucas Fagervik (trompet), Morten Fossheim (bass, vokal), Harald Nyland (trommer) og Sven Håkon «Vladimir» Øyreskleiv (tangenter).

Bandet hadde gjort leksene sine og leverte jevnt over god kvalitet på musikken gjennom hele forestillingen, med en rekke perler av omskrevne tekster til kjente melodier, som «Aquarius» fra musikalen Hair, der de to damene i bikini synger om at vi må barbere oss og at det hadde vært bra å være mann.

Flått høydepunkt

Et av sommershowets høydepunkter både i tekst og rekvisitter er flåtten i Iren Matheussens skikkelse. En flått som har blitt brakt til Tromøy vestfra, og som synes det er jysla flott å være flott.

Flåtten elsker å suge og for-

SOMMERSHOW: Bikini-linja kan være noe styr for kvinner, synes bikinidamene Iren Matheussen (t.v.) og Merete Haslund.

teller om både det ene og andre å suge på.

– E syns Einar Gelius va go å suga på. Ei stond. Men eg ligå ikkje kristen manns blod, fortalte flåtten.

På geita.no (+) kan du lese

mer om sommershowet, som kanskje kommer tilbake neste år, se flere elleville bilder av de to moromakerne og ikke minst se video. En god latter forlenger nok også jula.

SKANN OG LES MER: (ABO):

Jaktet på flyvende nattdyr

Mange ble med da Raet nasjonalparks besøkssenter arrangerte flaggermusjakt ved Bottstangen.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

En lørdagskveld sent i august stolsatte både store og små seg mellom trærne ved Bottstangen på Tromøy. Da arrangerte besøkssenteret i Raet nasjonalpark sin aller første flaggermusjakt. Det var en svært fornøyd daglig leder Trygve Nordgaard ved besøkssenteret, som kunne ønske små og store velkommen til arrangementet.

Håper på fast arrangement

Han forteller til Lokalavisen Geita at han kanskje ikke hadde ventet seg mer enn rundt ti deltakere. Han var svært fornøyd da fire ganger så mange personer møtte frem, med hodelykter, lomelykter og stor interesse for å lære mer om de flyvende nattdyrene. Ettersom det begynte ganske sent på

kvelden trodde han det ville komme flest voksne, men også mange barn var med blant publikum, for å bli med på flaggermusjakt i nasjonalparkens skog med lykter for å fange i alle fall interessen til de nattlige flyverne.

– Det er første gang vi arrangerer dette og jeg håper at det kan bli et fast arrangement, sa Nordgaard.

Engasjert foredrag

Det var zoolog og flaggermusekspert Roar Solheim fra Agder naturmuseum, som ledet publikum gjennom både et lærerikt og engasjerende foredrag og påfølgende flaggermusekspedisjon. Mellom trærne var det rigget opp en «utescene» i form av et lerret for å kunne vise frem bilder med projektor. I bilen bak sto et strømaggregat og produserte elektrisk kraft for å drive en datamaskin for et moderne utstyrt foredrag, mens nattemørket senket seg rundt publikummet. Zoologen og flaggermuseksperten fikk raskt oppmerksomheten fra både små og store, som fulgte interesserte med da han fortalte om flaggermus. Han kunne fortelle at flaggermus slett ikke er mus, men

ENGASJERTE: Stinn av kunnskap fikk zoolog Roar Solheim fra Agder naturmuseum publikums fulle oppmerksomhet da han holdt foredrag om de eneste pattedyrene som har evnen til å fly.

Foto: Esben Holm Eskelund

er en egen pattedyrgruppe og det eneste pattedyret som har evnen til å fly. Det finnes langt over ett tusen arter i flaggermusslekta.

– Utviklingsmessig er de nærmere i slekt med oss enn med mus, fortalte han. Til foredraget hadde han tatt med seg eksemplarer av flaggermus i glass og ramme. Han kunne fortelle at man ikke tar livet av flaggermus for å stille dem ut, men kun samler inn døde dyr. I Nor-

ge er arten nordflaggermus og dvergflaggermus de langt vanligste, men det er også registrert arter som ikke er så vanlige å finne i våre områder.

– Harmløse gjester

Til de voksne som var til stede kunne han berolige med at flaggermus som tar seg inn i boliger er snille gjester.

– De er harmløse husgjester og til forskjell fra mus så gnager de ikke i stykker ting, sa han.

LES MER OG SE BILDER: (ABO):

✦ Gjør julehandelen billig! ✦

Velger du **Xtra-serien** når du handler, velger du også vårt billigste alternativ. Serien består av over 200 varer, både til julebrunsjen, julemiddagen og alle hverdagsmåltider imellom!

Tromøytunet

Mandag-lørdag:

7-23

EXTRA

Gjør det billig!

Kongshavn

Mandag-lørdag:

7-23

Aktiv for idretten på Tromøy siden 1896

Trauma er en breddeklubb som tilbyr idretts- og aktivitetstilbud til alle, og vi er stolte over rekordstor aktivitet i 2022. Klubben har over 700 medlemmer og opplever stort engasjement rundt idrettstilbudet til både barn, ungdom og voksne, utvikling av anleggene våre og dugnadsarbeidet i klubben generelt.

Fotball for jenter og gutter

Håndball for jenter og gutter

Solid fotballklubb med 19 lag
påmeldt seriespill

Solid håndballklubb med 20 lag
påmeldt seriespill

Orienteringsgruppe

Barneidrett for 3 til 6-åringer | Allidrett for de yngste skolebarna

Trimgruppe for voksne

Langhaven Sykkelpark

Trauma Mødreforening

Mødreforeningen er en frivillig sammenslutning, som jobber for aktiviteter og et sosialt tilbud for idrettsforeningen Trauma. Nå kan du besøke øyas første pepperkakelandsby i klubbhuset ved Tromøyhallen. Vi kårer vinnere 20. desember fra kl. 17!

Er du interessert i å bli med på våre aktiviteter? – Se trauma.no og ta kontakt!

Vi har alltid plass til flere!

Ønsker slutt på villcamping

Bottstangen er et yndet sted for campingturister, som parkerer ulovlig inne i Raet nasjonalpark.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

Det ønsker Statens Naturoppsyn (SNO) å få en slutt på. SNO driver aktiv oppfølging av verneforskriften for Raet nasjonalpark. Området helt i enden av Bjellandsveien er identifisert som et problemområde for villcamping i Raet nasjonalpark. Kjører man ut i verneområdet begås det brudd på forbudet mot motorferdsel.

Har løsningen klar

Under styremøtet i nasjonalparken nylig fortalte seniorrådgiver Arild Pfaff i Statens Naturoppsyn om planene for å hindre kjøring i nasjonalparken akkurat her. Løsningen på problemet har eksistert som planer siden 2020, men enn så lenge har ingen ting skjedd. Pfaff var hentet inn til styremøtet for å rapportere om hva virksomheten har drevet oppsyn med i nasjonalparkområdet gjennom det siste året.

Stadig kjøring

Ved enden av veien er det en

liten parkeringsplass, men det er mulig å kjøre inn i verneområdet to steder. Det er ikke et uvanlig syn å finne turister som regelrett camper inne i nasjonalparken her med bil.

– Det er stadig kjøring på Bottstangen og sperrestein er foreslått, fortalte han.

Mangler enighet

Ifølge nasjonalparkforvalter Jenny Marie Gulbrandsen har det ikke bare vært enkelt å få aksept fra alle grunneiere i området til å fysisk sperre kjøremuligheten. I verneområdet er det kjøreforbud og for å få tillatelse er det nødvendig med godkjenning etter søknad.

Gulbrandsen har et håp om at grunneiere vil se at det er behov for å gjøre noe for å hindre kjøringen ettersom det er økende campingaktivitet i området.

Sperrestein

Det anbefales at kjøremuligheten inn i nasjonalparken blir effektivt stoppet ved å sperre med kantstein. Anslagvis foreslår Pfaff at det bør på plass fire til fem store steiner i enden mot øst, og mellom fem og sju tilsvarende steiner på sideveien ved parkeringsarealet.

VILLCAMPING: På Bottstangen er villcamping og kjøring med bil et økende problem. Planen for å få bukt med det er klar, men er fortsatt ikke iverksatt
Foto: Esben Holm Eskelund

STEINSETTING: Seniorrådgiver Arild Pfaff i SNO anbefaler sperring med kantstein på Bottstangen.
Foto: Esben Holm Eskelund

Skal tilrettelegge på Spornes

Nasjonalparkstyret har vedtatt seks punkter for hvordan innfallsporten Spornes skal utvikles.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

Oppgradering av stier, geologiutstilling, toaletter, parkeringsløsninger og renovasjon er det enighet om i nasjonalparkstyret at er viktig i forbindelse med at det skal gjøres tiltak for å utvikle Spornes som innfallsport til Raet nasjonalpark. Målet om å utvikle innfallsportene til nasjonalparken er tidligere vedtatt i besøksstrategien.

Ny sti

Nylig ble det vedtatt at det skal anlegges en ny sti, som går i sikksakk fra Spornes og ned til tangveien ved Spornesstranda. Denne stien skal krysse den eksisterende stien, som skal beholdes som snarvei og få trinn for å hindre avrenning. Den nye stien skal etableres tilnærmet kravene til universell utforming og ha startpunkt fra den planlagte

geologiske utstillingen, som nasjonalparkstyret har bestemt at skal etableres.

Ikke Stonehenge

Da nasjonalparkstyret diskuterte de ulike løsningene for hvordan utstillingen skal utformes var det delte meninger om hvilke alternativer styremedlemmene like best. Styreleder Robert C. Nordli var i alle fall sikker på at han ikke ønsker seg løsningen presentert som forslag 2C. Nasjonalparkforvalter Jenny Marie Gulbrandsen sammenlignet den med en langt mer kjent steinformasjon.

– Det er som en miniversjon av Stonehenge, med en bautastein i midten, kommenterte hun.

Etter en grundig diskusjon landet styret på at det anbefales å jobbe videre med løsningen presentert i forslag 2A.

– 2A skal tilføres benker i nord mot rasteplass og utgang mot sikksakk sti skal trekkes lengre ned/sør, slik at man får enklere passering for de som ikke skal studere utstillingen. Nasjonalparkskilt skal være skråstilte, f.eks. mellom benker, heter det i vedtaket.

UTSTILLING: Meningene om hvilken løsning som er best var det delte i nasjonalparkstyret, som likevel samlet seg om et alternativ å jobbe videre med for utvikling av en geologiutstilling.
Foto: Esben Holm Eskelund

Nytt toalett

Det er videre bestemt at et nytt toalettbygg i fremtiden skal plasseres på samme sted som det eksisterende toalettbygget. Dette er i praksis i dag en utedo, som kun er åpent i sommersesongen.

Videre skal parkeringsplass meldes inn til kommunen og fylkeskommunen med ønske om asfaltering og oppmerking av plasser. Skal det etableres en sykkelparkering er det

et ønske å få denne plassert eksempelvis ved toalettbygget. Renovasjon på området skal også få seg et løft, i tillegg til at stien som går mot øst kan ryddes og merkes med Kyststi-logoen som en terrengsti.

– Det er ikke ønskelig med universell utforming på denne traseen ettersom man raskt vil møte hindringer. Etablering av enkelte broer over kløfter til Spornespynten kan utredes videre med forslag.

SKANN OG SE FORSLAGET: (ABO):

Jul i Tromøy menighet

Mens vi venter:

11. des. kl.17.00 i Færvik kirke: «Vi synger julen inn»,
MiniSing, TenSing, Tromøy Gospel, MaxiSing
kirkekoret og ØY deltar.

18. des. kl. 11 i Tromøy kirke, gudstjeneste,
De ni lesninger. Kirkekoret deltar.

Julaften:

Færvik kirke kl.14.30: Familiegudstjeneste, MiniSing deltar.

Tromøy kirke kl.14.30: Familiegudstjeneste, Tromøy skolemusikkorps deltar.

Tromøy kirke kl.16.00: Julegudstjeneste, Anne Nesland Gundersen (sang).

1.juledag:

Tromøy kirke kl. 11.00: Høytidsgudstjeneste,
Kristian Aslak Baasland Carstensen (trompet) og kirkekoret deltar.

2.juledag:

Færvik kirke kl. 12.00: Gudstjeneste, TenSing deltar.

Hold deg oppdatert
på jul i menigheten
tromoy.menighet.no

eller følg oss på Facebook

DEN NORSKE KIRKE

Tromøy menighetsråd

Ryddet opp for fisken

Sjetteklassingene ved Roligheden skole restaurerer Færvik-bekken sammen med Sjørret Sørlandet.

ESBEN HOLM ESKELUND
esben@geita.no

I oktober gikk elevene i gang med oppdraget og hadde utedag ved Færvik-bekken. Da hadde de full sjau med å jobbe videre med prosjektet for å restaurere den sjørretførende Færvikbekken under veiledning av Erik Berghlin i Sjørret Sørlandet.

Fungerte dårlig

For to år siden etterlyste naboer til bekken at den måtte ryddes opp i av hensyn til at det faktisk går fisk i den. For en kort stund tilbake ble det ryddet langs bekkefare ved Færvikkrysset mot Færvikkilen, og det er steinsatt langs kanten av bekken

som nå slynger seg gjennom terrenget. Det mener Berghlin skal gi en bekk der sjørreten vil trives enda bedre.

Planting og steinsetting

Disse tiltakene var imidlertid bare forberedelse til det elevene fra skolen gjorde fredag. Da fikk de i oppgave å rydde søppel langs Spillemannsbakken, plante trær langs bekken ved Tromøy kirkevei, lage kulper for gyteplasser, spa vekk sedimenter og steinsette enda mer av bekken med store og små stein. I et salig kaos fikk Berghlin instruert de unge arbeiderne i hva de skulle gjøre i hver av sine grupper, og fulgte opp med å vise hvordan de skulle gjøre de forskjellige oppgavene. En av gruppene skulle plante ikke mindre enn 33 nye svartor-trær, som skal få vokse seg store og gi skygge til bekken. Det skal gjøre at både måltidene og livskvaliteten for ørreten blir bedre når trærne vokser til.

– Insekter liker disse trærne

godt og med skygge får man lavere temperatur i vannet og oksygenet i vannet blir bedre. Og insektene faller rett i matfattet til sjørreten, forklarer Berghlin til Lokalavisen Geita.

En annen fordel med å plante svartor langs bekken er at rotsystemet etter hvert vil stabilisere grunnen og det vil bli mindre avrenning, ifølge prosjektlederen. Senere i prosjektet med å restaurere Færvik-bekken skal elevene tilbake og legge mer stein i bekken, og det skal lages et bedre bekkeløp langs Spillemannsbakken for at gyteklar sjørret lettere skal kunne ta seg oppover.

Mye søppel

Den søppelplukkende elevgruppa plukket til sammen flere kilo avfall både i og ved bekken fredag. Berghlin forberedte dem på at de ville finne mye, for det er mange som kaster søppel akkurat langs der bekken går.

– Dere må si ifra til de voksne idiotene om å ikke kaste

SJØRRETTILTAK: 6. klassingene ved Roligheden skole er i gang med restaurering av Færvikbekken i samarbeid med Sjørret Sørlandet. Foto: Esben Holm Eskelund

søppel, oppfordret Berghlin.

» SKANN OG LES MER: (ABO):

To bildekk var blant funnene som ble tatt hånd om. Ifølge finnerne i dekkoperasjonen, Maia, Vilma og Johanna, lå bildekkene inne i krattet og var i praksis gjengrodd i terrenget.

– Det er veldig skittent, er de tre enige om.

Deltok på tekno-turné

JENTER OG TEKNOLOGI: 10.-klassingene Ida, Hannah og Ingrid fra Roligheden skole var blant deltakerne da daglig leder Ellen Knudsen (t.h.) i Teknobad i Tvedestrand inviterte til Jenter og teknologi-arrangement i regi av NHO Agder.

Foto: Esben Holm Eskelund

Jenter fra blant annet Roligheden skole besøkte Teknobad da det ble rettet fokus på kvinnelige rollemodeller for ingeniør- og teknologifag.

ESBEN HOLM ESKELUND
esben@geita.no

I november åpnet tromøykvinnen Ellen Knudsen dørene til Teknobad på Grenstøl i Tvedestrand, hvor hun er daglig leder. Inn strømmet over førti jenter, som hadde meldt seg på arrangementet «Jenter og teknologi-turné» i Agder.

NHO-prosjekt

Knudsen gledet seg over å ha besøk også fra Roligheden skole på arrangementet, som gjennomføres i regi av Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). Målet med NHO-prosjektet, som har pågått årlig siden 2016, er

å gi jenter et bedre bilde på hva en teknologijobb kan være.

Ta egne valg

Knudsen forteller til Lokalavisen Geita at det i vårt område er utfordrende å få til likestilling og at det øst i Agder er hele 59 prosent av yrkesaktive kvinner som jobber i deltidsstillinger. Gjerne er det ikke teknologitidning som står høyest på lista over unge jenters utdanningsvalg.

– Det er mange som ønske å bli sykepleiere og de største forbildene deres er mødrene deres, og jenter velger også det samme, sier Knudsen. Hvilke tanker Roligheden-jentene gjør seg kan du lese om i digitalversjonen.

SKANN OG LES MER: (ABO):

HØSTFERIEMORO: Henning Solheim ved Sandnes skole sto for kurs i matlagning på bål da frivillige samarbeidet om høstferieaktiviteter.

Foto: Esben Holm Eskelund

Aktive i høstferien

Unikt frivilligsamarbeid ga opplevelser til høstferieungdommer.

ESBEN HOLM ESKELUND
esben@geita.no

Elever ved Sandnes skole fikk i høstferien et unikt tilbud over to dager med ulike aktiviteter. I løpet av de to dagene la Sandnes skole opp til at Tromøy fritidsforum, Tromøy frivilligsentral, Tromøy IL og flere samarbeidspartnere kunne arrangere høstferiemoro.

Godt fornøyd

– Dette er veldig koselig, sier Emile Derdowski Pedersen i Tromøy fritidsforum til Lokalavisen Geita. Han var veldig fornøyd med at prosjektet lot seg gjennomføre, sydd over samme lest som i vinterferien da et tilsvarende tilbudet ble gitt barn.

Ulike aktiviteter

Lokalavisen Geita var med da de

deltakende barna og ungdommene var med på hesteaktiviteter hos hesteentusiast Øystein Lien på Omdal. Her fikk de delta i arbeidet med å gjøre båsene i stallen klare til en ny dag, strigle hestene og ikke minst få ri. I skogen ved skihytta i lysløypa ved Sandnes skole hadde barne- og ungdomsarbeider Henning Solheim tatt med seg alt som trengtes for å lage mat på bålet. På en solid stekeplate over bålet lå kjøttbollene og freste i sitt eget fett, mens lukten av deilig mat spredte seg i skogen. Hva de unge kokkene laget på bålet i skogen kan du lese om i digitalversjonen.

SKANN OG LES MER: (ABO):

Årelang tradisjon: Nissemarsj med helt ny vri

NISSEMARSJ: Mange barn og voksne ble med da Tromøy IL arrangerte nissemarsj ved Sandnes like før adventstiden satte inn.

Foto: Esben Holm Eskelund

Et par hundre barn og voksne i årets nissemarsj i regi av Tromøy idrettslag.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

Det var et par dager for sent for å få marsjere i snø og ekte julestemning, men arrangementskomiteen i Tromøy IL hadde likevel fått til å lage en flott ramme på den tradisjonelle nissemarsjen.

I lysløypa ved Sandnes skole ventet både selveste julenissen, og de som gikk marsjen hele veien ble nok også utsatt for litt nissestreker av et par nissejenter, som gjemte seg i skogen.

Julenissen

Det var pyntet med julelys og fakler innover i løypa, og julenissen hadde heldigvis fått et bål å varme seg på. Populært var det også å ta nisse-selfie. Beviset på at troen på julenissen er sterk blant de yngste var da en mamma oppfordret et barn til å gå til nissen og si julegaveønskene sine. Det ble det ikke noe av. Kanskje var det litt skummelt at nissen satt der og ventet.

– Jeg vet ikke hva jeg ønsker meg, var den lilles respons på mors gjentatte oppfordringer.

Endret opplegg

I 1988 gikk den første nissemarsjen på den østre delen av Tromøy, og gikk rundt Kongs-havn. Under pandemien ble nye planer lagt, og i år kunne idrettslaget spre det glade budskap om en ny marsj.

Den gikk fra klubbhuset, rundt lysløypa og tilbake igjen, hvor det ventet grøt og mer moro.

– Vi synes det er flott å kunne vise frem nærmiljøanlegget og har valgt å gjøre det på denne måten, sier idrettslagets leder, Runar Edvardsen.

Blir stolt

Avmarsj var satt til klokken seks på kvelden, men Edvardsen holdt igjen på avgangen ettersom det stadig kom til nye, som ville være med. Å se så mange som trosset de kraftige regnbygene for å delta i arrangementet synes han var veldig flott.

– Jeg blir stolt over å se hva vi i klubben har fått til, sier han.

JULENISSEN: Selveste julenissen var kommet til Tromøy, og hadde fyrt opp bål for å holde varmen i regnet. Foto: Esben Holm Eskelund

mobit

Arendal

MOBIL OG IT

FOR BEDRIFTER

TELEFON: 3700 5700 | MAIL: POST@ERACOM.NO

Jublet i fellesskap for EM-gull

I klubbhuset til Trauma håndball sto jubelen i taket over norsk EM-gull i håndball-EM for kvinner.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

En mer spennende håndball-kamp enn det EM-oppgjøret mellom Norge og Danmark vartet opp med i sluttspillet for kvinner i november, går det en stund mellom hver gang man får oppleve.

I klubbhuset til Trauma-håndballen har mødreforeningen i Trauma holdt åpent under alle de norske kampene.

Under finalekampen var det umulig å ikke bli revet med hver gang det norske laget scoret.

Det som kunne blitt en kjedelig hjemtur om Norge hadde tapt snudde til jubel og feiring i klubbhuset finalesøndagen.

Etter å ha ligget under mot Danmark gjennom de fleste av det 60 minuttene med håndballkamp, steg håpet om seier i takt med at det norske

SMEKKFULLT: Stemningen var i taket da Norge snudde skuta og gikk seriende ut av EM-finale mot Danmark. Foto: Esben Holm Eskelund

laget fikk taket på kampen og regelrett gjorde en snuoperasjon av de sjeldne. Rundt 60 håndballentusias-

ter hadde samlet seg i klubbhuset for å få med seg det spennende nabooppgjøret i europamesterskapet, som

endte med 27-25 til Norge.

Da seieren til Norge var et faktum, sto selvfølgelig jube-

len i taket.

På geita.no (+) kan du se video fra øyeblikket der den norske seieren ble et faktum.

Julestemning i kollektivet

FØRJULSSTEMNING: Et samarbeid mellom ansatte og frivillige blant annet i Røde Kors og Tromøy helselag sørget for å gi skikkelig julestemning på Tromøy bokollektiv i november. Foto: Tromøy bokollektiv / Facebook

Tusen julelys ble tent, kafeen var åpen og «Gerda Øia» blir aldri glemt i Tromøy bokollektiv.

ESBEN HOLM ESKEKUND
esben@geita.no

Tradisjon tro ble det i midten av november arrangert til førjulsfest i hagen ved Tromøy bokollektiv der familie, venner og

kjente var invitert til å være med og kjenne på førjulsstemningen. Det ble servert gløgg over bålpanna, kafe Bondeheimen ble gitt nytt liv og ikke minst var pølseboden til den berømte Gerda Øia på plass i år igjen.

Arrangementet er en slag miniutgave av en julemesse, hvor det var salg av bakst fra bakerovnen, håndarbeider, juleprodukter, godteri og en rekke andre julesaker.

Inntekten fra salget går til trivselstiltak for beboerne som bor på Tromøy bokollektiv. På Facebook kan man se flere bilder og lese at det var både stemningsfullt og innbydende.

– Gode bidrag fra besøkende og stor innsats fra ansatte og frivillige vil bidra til gode trivselstiltak for beboere. En stor takk og hatten av for alt arbeid som legges ned, skriver bokollektivet i en oppdatering.

NOTERT:

Det er ikke forbudt med fyrverkeri i Arendal kommune. Det oppklarte ordfører Robert C. Nordli (Ap) for Høyres Geir Fredrik Sissener i formannskapet nylig. Han opplyste at han hadde fått spørsmål om det var innført et slikt forbud. I Arendal pågår en utredning om innføring av forbud, som kan bli gjeldende flere steder på Tromøy.

Statens naturoppsyn er strålende fornøyd med folks respekt for sjøfuglreservatene. Det fortalte seniorrådgiver Arild Pfaff til nasjonalparkstyret nylig. Han kunne fortelle at det verken i 2020, 2021 eller 2022 har vært en eneste sak knyttet til brudd på forbudet.

– Dette går veldig bra og vi liker å skryte folk inn i god adferd, sa han. Ferdslsforbudet gjelder i hekketiden i tidsrommet 15. april til 15. juli.

I løpet av første kvartal neste år skal det holdes forestilling på Revesand Bedehus for byjubileet. Da skal arbeidet med å dokumentere husets virksomhet gjennom fem generasjoner etter planen presenteres.

TROMØY-NISSEN: Barn og voksne strømmet til da Tromøy IL arrangerte den tradisjonsrike nissemarsjen. På plass ved skihytta i lysløypa ved Sandnes hadde også selveste julenissen funnet seg en flott plass, og satt ved bålet for å ønske god jul og for å få med seg barnas julegaveønsker. Du kan lese mer om arrangementet i denne juleutgaven i papir fra Geita.no. Foto: Esben Holm Eskelund

Følg Lokalavisen Geita i sosiale medier

Lokalavisen Geita er både på Facebook, Instagram, Snapchat, YouTube og Twitter. I disse kanalene publiseres innhold som ikke nødvendigvis gjøres tilgjengelig på geita.no.

Følg Lokalavisen Geita også i sosiale medier – og vær tett på Tromøy hele tiden.

BLI ABONNENT!
Superlokal digitalavis

www.geita.no/avishylla